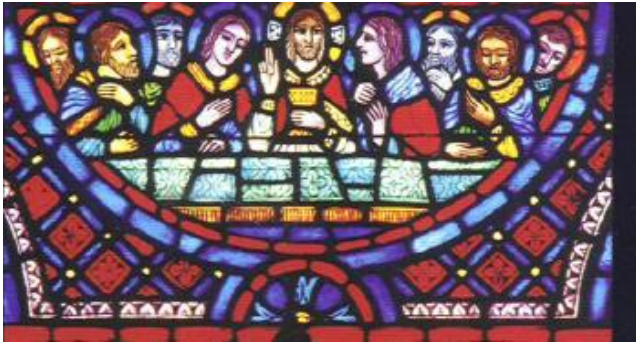

HET TRIDUUM ('DE DRIEDAAGSE')

De liturgische beweging in het Protestants klimaat (begin 20e eeuw) , wilde van de kerkdienst als 'lering' (Woorddienst) naar eredienst als 'viering', waar de preek slechts een (zij het niet onbelangrijk!) onderdeel van is.

Moeten we deze ruil bepleiten? In onze wijkgemeente houden we ons nog steeds principieel aan de reformatorische traditie: Woord en prediking centraal, gebeden en liederen zijn daaromheen momenten van beleving en antwoord van de gemeente.

In de gereformeerde traditie, waarin onze gemeente staat, staan Schrift en prediking wel centraal, maar mogen we het element viering van Gods heil zeker daarnaast een plaats geven (bekende drieslag: leren – vieren – dienen). Zo is het ook zinvol over Kruis en Opstanding niet alleen te preken, maar ook te vieren.

Twee citaten:

Uit de gereformeerde traditie:

'De Bijbel geeft ons geen blauwdruk van de liturgie, geen voor alle tijden en plaatsen vaste orden voor de samenkomsten. Slechts drie dingen liggen in de geopenbaarde wil van God duidelijk verrat. nl. dat zijn Woord wordt gepreikt, dat er gezongen en gebeden wordt en dat de sacramenten worden bediend. Voor het overige heeft God de regeling aan zijn mondige kinderen overgelaten, opdat wij die regeling in verantwoordelijkheid, wijsheid en liefde voor God en elkaar zouden ontwerpen.' (Dr. T. Brienens, 'Liturgische Oriëntatie', 83)

Uit de oecumenisch - liturgische traditie:

'... wij bundelen het besef: dat op donderdagavond het Avondmaal is aangericht door onzen Heer, dat hij het Pascha heeft volbracht op vrijdag en dat hij op die geheimzinnige sabbath de 'onder-wereld' is ingegaan, - dat brengen wij ons te binnen, met lezen en bidden en het plechtige dienen aan Tafel, niet alsof dit een meewarige aangelegenheid was, omdat er zoveel uitzichtloos leed is, maar met de tintelende hoop, dat wij, door déze Dingen mee te maken, raken aan het Leven zelf, zoals het zich baanbreekt, doorgang vindt, een pad door de diepte heen!' (W. Barnard, 'Binnen de tijd', 106)

In de christelijke traditie ontwikkelde Pasen zich tot een zo geheten 'triduüm', een drietal dagen van gedenken: Witte Donderdag + Goede Vrijdag | sabbat/zaterdag | de eerste dag van de week / zondag. Voor joods besef begint de volgende dag op de avond van de voorafgaande

dag, dus als Jezus in de nacht Pesach viert met zijn discipelen is dat qua tijd al deel van de vrijdag.

Witte Donderdag is de donderdag gebaseerd op het getuigenis van de eerste drie evangeliën dat Jezus met zijn leerlingen op donderdag Pesach vierde: de vooravond van een eenheid met Goede Vrijdag. Deze heet 'wit' omdat op dat moment het Paasfeest is begonnen.

De nacht van donderdag op vrijdag is de voortzetting van de nacht van waken (vgl. Exodus 12: 42 en Marcus 14: 26vv.). Vaak zijn de lezingen uit Exodus 12 en Johannes 13 en 18-19). In de Middeleeuwen is het triduum wat vervaagd door uitbreiding en verdubbelingen: de Tweede Paasdag kwam er bv. bij.

Goede Vrijdag is niet de vrijdag vóór Pasen, maar ván Pasen, kruispasen. Dan geschiedt Pasen: het paaslam Christus wordt geslacht. Ten derden dage wordt dat gevierd in de paasnacht in verwachting van de opstanding.

De gewoonte om op Goede Vrijdag avondmaal te vieren is van vrij late datum (in de 18^e eeuw, in vrijzinnige kring).

Het is zinvol en op Schrift en traditie gefundeerd om in de Stille Week op donderdagavond het avondmaal te vieren, op vrijdag het kruisevangelie te lezen en te bezingen, op zaterdag na zonsondergang de Paaswake te houden en op Pasen de opstanding te verkondigen en feestelijk te vieren.

www.arieromein.nl